

ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ

БАҲОСИ 12 СЎМ

АБДУЛ ҒАНИ ЖУМА сурати

ҚИШ ҒАМИНИ ЁЗДА Е...

БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИ ФАОЛИЯТИДАН

1 июн Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига атаб 31 май куни Ўзбекистон Республикаси Болалар жамғармаси биноси-нинг мажлислар залида Марказий Осиё мамлакатларидан таширф буюрган «Осиё юлдузлари» ёш истеъдодларининг ўзбекистонлик турли соҳа олимлари билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда асосан турли вилоятларда, мамлакатларда ташкил этилган замонавий литсей ҳамда мактаб-интернатларнинг умумий йўналиши ҳамда ўқиш ишлари юзасидан қизиқарли савол-жавоб баҳсига энг кўп вақт ажратилди. Ушбу баҳслар давомида нафақат Ўзбе-

кистон балки Туркменистон, Қозоғистон мамлакатларидан келган истеъдоди болалар ўсмирлар ҳам ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Конференция сўнгида Ўзбекистон Республикаси Болалар жамғармасининг раисаси Инқилоб Юсупова мамлакатимизнинг билимга чанқоқ, ўткир зеҳли болаларидан бир нечасига 500 сўмдан стипендия берди. Энди улар мактабни битирганларига қадар ҳар ойда шунчадан пул олиб турадиган бўлди. «Осиё юлдузлари» учрашуви тўғрисидаги батафсил маълумотни газетаимизнинг навбатдаги сониди ўқийсиз.

УШБУ СОНДА:

ЖУМАНАЗАР БЕКНАЗАР:

Фарзандингиз ўғилми, қизми?

4-бет

Фойдали маслаҳатлар

5-бет

АЁЛИНИ ЭЪЗОЗЛАГАН ЭЛ

Аёли хорланган жамиятнинг келажакга зулмат бўлади. Шундай деймизу лекин уларнинг ҳурматини жойига қўямизми? Шўро замонида «ола хуржун»нинг бир кўзини аҳли аёлимизнинг елкасига ташлаб, сал рўйхушлик берса бирийўла ортмоқлаб қўя қолиш ҳадисини олган эканмиз, энди қийин бўляпти.

Қани энди биз эркаклар яхши ишлаб, яхши топсак, топганимиз бола-чақамизнинг еган-ичгани-ю, орзу ҳавасидан ортиб-ошиб қолса. Эр-хотин лўкиллашиб изма-из ишга отланмасдан аёлларимиз бизни ширин табассум билан ишга кузатиб қўйиб, ширин табассум билан кийин кутиб олишса. Улар рўзгор азобидан қутулиб (бечораларнинг шунга ҳам вақти етмайди) яйраб-яйраб мазали таомлар пиширса, фарзандларимизга аллалар айтиш, эртақлар сўзлашдан зерик-маса.

Ҳозир бунинг имкони йўқ. Бу — эртанги куннинг орзуси. Насиб этса у, иншооллох рўёбга чиқади. Зеро бугунги кунда мамлакатимизда аёлга аёллигини қайтариб бериш бош масалалардан бири сифатида қўйилмоқда.

Бозор бозорлигини кўрсатиб, кўп оилалар қийин иқтисодий ҳолатга тушапти. Ҳар бир оила, ҳар бир ҳўжалик, ҳар бир туман, вилоят иқтисодий бухрондан чиқиш йўлини топишга ҳаракат қилляпти. Бугунги оғир шароитдан оилаларни, айниқса уларнинг ночор қисмини омон-эсон олиб ўтишда Бухоро вилоятининг Жондор туманида олиб борилаётган ишлар ибратлидир.

ЖОНДОР

ТУМАНИ

Бугунги кунда 22 минг оилага эга. Ҳар йили уларнинг сафига 1000-1200 янги

оила қўшилмоқда. Тумандаги турмуш шароити аксарият қишлоқ туманларидаги сингарии. Яъни асосий қисм оилалар камбағал ҳаёт кечирилади, ҳар уч аёлдан биттаси кам-қон, болалар касаллиги, ўлим юқори. Жондорга ҳам ўтмишдан мерос қолгани шу. Бунинг одамлар тақдирини ақсини кўрадиган бўлсак, 1991 йили 58, 1992 йили эса 39 оила ажралиб, 100 нафарга яқин бола ота-она меҳрига зор бўлиб ўсишга маҳкум бўлди. Зеро фарзанд она (ота)нинг қўлида ўсган тақдирда ҳам она (ота) меҳри чала бўлади. Жондорда 1992 йили 29 чақалоқ ўлик туғилган, 103 нафар бола бир ёшга етмасдан, 146 бола эса 14 ёшга тўлмасдан вафот этган. Ушбу бахтсизликларнинг бош сабаби турмушнинг ночорлиги ва туғиш ёшидаги аёллар ўртасида турли касалликларнинг кўплиги ҳисобланади.

НИМА ҚИЛИШ КЕРАК!

Туман ҳокимлиги кейинги икки йил ичида ана шу иллатларнинг сабабини ҳар томонлама ўрганиб чиқишди. Натижада туман ҳокими Х. Раҳмонов айтишича, аҳволни яхшилашнинг бош омилли АЕЛ-ни иложи борица оилага қайтариш, унинг соғлом яшashi, соғлом фарзанд дунёга келтиришига шaroит яратиб беришдан ибрат деган хулосага келинди. Худди ана шу мулоҳазалардан келиб чиқиб туман ҳўжаликларида аёлларни оғир ишларга жалб этиш таъқиқланди. Жамоа, давлат ҳўжаликларида аёллар учун дам олиш кунлари йўлга қўйилди. Ҳомиладор аёлларга ҳомиладорликнинг 5-ойидан бошлаб ҳўжалик ҳисобидан таътил бериш тартиби жорий қилинди.

Оиланинг аҳил, иқтисодий бақувват, маънавий мустаҳкам бўлишига эришиш бош мақсад қилиб белгиланди.

Айниқса, ёш оилалар, турмуш кечириши оғир бўлган кўп болали оилалар, касал-манд қариялар, ногиронлар оилаларига алоҳида ғамхўрлик қилина бошланди. Уларга 1992 йили 1 миллион 200 минг сўм ёрдам кўрсатилди. 1992 йили Наврўз ва Мустақиллик байрамлари арафасида 230, шу йил Наврўз байрами арафасида эса 148 оилага рўзгорни тиклаб олиш учун қорамол совға қилинди. Шу йил ночор, серфарзанд оилалардан 39 тасининг ўғил-қизларининг никоҳ тўйларини ўтказиш режалаштирилган. Ёш оилаларга уй қуришлари учун имтиёзли давлат қарзлари берилмоқда. Лекин АЕЛ-лар олдидagi қарзимизни узиш учун бу етарли эмас.

Кейинги икки йил ичида туман марказидан консерва заводи, тамат-паста ишлаб чиқарадиган завод, бир кунда 20 тонна сутни қайта ишлайдиган сут заводи, кунига 80 тонна ун тортадиган Шарислон ун комбинати ва бошқа маҳаллий саноат корхоналари ташкил этилди. Айни кунда Бухоро ип-газлама комбинати филиали, пахтани қайта ишлайдиган завод, 9 та мактаб, 4 та болалар боғчаси ва ҳоказо қурилишлар борапти. 130 ўринли энг замонавий, барча шарт-шaroитга эга бўладиган туғруқхона қурилиши бошланди.

Товуққа катак қуриш ҳам мушкул бўлиб қолган бугунги кунда-да қишлоқларда қурилиш тўхтагани йўқ. Утган йили Зарафшон, Ибн Сино, Бухоро, Гагарин сингари жамоа ҳўжаликларидаги қатор қишлоқлар газлаштирилди. Шу йили туман қишлоқлари газлаштирилишини 70 фоизга етказиш режалаштирилган. Йўллар асфалтланмоқда.

ЭРТАНГИ КУННИНГ УМИДИ

Туман шифохоналарига қўшимча дорин-дармон сотиб

ЕТТИ КУН

«ЭКОСАН» ҚАЙТИБ КЕЛДИ

«Экосан» жамғармасининг «Соғлом авлод учун» поезди Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларида бўлиб қайтди. 40 кишидан иборат гуруҳ аъзолари вилоятларда ўн кун бўлиб, беморларга тиббий ёрдам кўрсатишди, атроф-муҳитни ўрганишди. Сафарда «Экосан»чиларга ҳамроҳ бўлган мухбиримиз таассуротларини кейинги сонда ўқисиз.

КЎЗИНГИЗ ОҒРИСА

Ҳеч иккиланмай Термизга келаверинг. Бу ерда 160 ўринли кўз касалликлари шифохонаси қуриб, ишга туширилди. Шифохона Япония, Олмония ва Санкт-Петербургда келтирилган ноёб асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Мутахассисларнинг эътирофи эътишча, ушбу шифохона ҳозирча мамлакатимизда ягонадир.

«ПАХТАКОР»ДА ЯНА БИР ҚОЧОҚ

Газетамизнинг ўтган сонларидан бирида «Пахтакор» дарвозабони Анвар Жабборовнинг Масковда «йўқолиб» қолганлиги ҳақида хабар берган эдик. Узунқулоқ гапларга қараганда, «Пахтакор»нинг ўтган йилги энг кучли тўпурари Василий Кечинов ҳам шу шаҳри азиятга, «Спартак» жамоасига кетиб қолган эмиш. «Пахтакор»нинг бош мураббийси Баҳодир Иброҳимовнинг маълум қилишича, В. Кечинов ФИФА қондаларига мувофиқ Россия жамоаларида тўп суриш ҳуқуқига эга эмас.

ИСТАМБУЛДАН ХАБАР

Спортга оид яна бир янгилик. Истамбулда халқаро спорт журналистлари уюшмасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда давлатимиз спорт журналистлари қозғистонлик ва туркманистонлик ҳамкасблари билан бирга шу обрўли ташкилотга аъзо бўлиб киришди.

ЭНДИ «ҚЎЛДАН» ОЛМАЙСИЗ

Наманганда жумҳурият ташқи иқтисодий миллий банкининг бўлими очилди. Бу вилоят корхоналарининг хориждаги шериклари билан ҳар қандай келишувларини тезда амалга ошириш имконини беради. Келгусида аҳоли учун рублни чет эл валютасига алмаштириб берадиган муассасалар очиш ҳам мўлжалланмоқда.

ОТ ЎРНИНИ ТОЙ БОСАР

Тошкент педназрия тиббиёт олийгоҳининг III-босқич толиби Зоир Бекназаров МДХ давлатларининг Краснодар ўлкасида бўлиб ўтган «Ёш тиббиётчилар» конференциясида II-ўрин совриндорли бўлиб ҳамда «Кумуш нишони»ни қўлга киритди.

Дарвоқе, Зоир машҳур дўхтир Жуманазар Бекназарнинг тўнғич ўғли.

МУАЛЛИМАНИНГ ҲИММАТИ

Бухоро шаҳар, Файзулла Хўжаев туманидаги 11-мактаб математика ўқитувчиси Мавлуда Исметова «Ўқитувчи — 93» вилоят танловига қатнашиб, учинчи ўринни эгаллади ва 7 минг сўм пул мукофоти билан тақдирланди. Муаллима опамиз узоқ ўйлаб ўтирмай, мукофотнинг ярмини Баҳоуддин Нақшбандийнинг 675 йиллигини ўтказиш жамғармасига топширди.

олиш учун 1 млн. сўм маблағ ажратилди. Гагарин, Навоий, М. Таробий номи жамоа ҳўжаликларида қишлоқ врачлик амбулаторияси, «Тез ёрдам» бўлими, фелдшер-доялик пункти қурилиб, ишга тушди.

Туманда қишлоқ аёлларининг иш шaroитларини яхшилаш биринчи галдаги вазифа қилиб қўйилди. Махсус қарор билан уларнинг ҳафтасига 2 кун дам олиши белгиланди. Айни пайтда уларнинг ариқларини лойдан тозалаш сингари оғир ишларга жалб этилиши таъқиқланди. 1992 йили ҳисобидан жамоа ва давлат ҳўжаликларида 696, бу йил баҳор мавсумида эса 226 нафар ҳомиладор аёл ҳомиладорликнинг бешинчи ойидан бошлаб таътилга чиқарилди. Уларга тегишли равишда 1 млн 672 минг сўм қўшимча маблағ тўланди. Мамлакатимизда «Соғлом авлод учун» дастури амал

қила бошлагач, бу имтиёз тумандаги барча ишлаб чиқариш ташкилотларида ишлайётган аёлларга ҳам жорий этилди.

Туманда ҳокимлик бошқарилувига ўтилган, ҳокимнинг хотин-қизлар масаласи билан шуғулланувчи ўринбосари, туман хотин-қизлар кенгаши раиси вазифаси жорий этилди. Бугун улар аёлларнинг оғир-енгилдан бириччи бўлиб хабардор бўлмоқда.

Хуллас, Жондорда АЕЛ-нинг ҳурматиини жойига қўйиш оиланинг мустаҳкам, наслимизнинг соғлом бўлиши учун кўп хайрли ишлар қилинляпти. Яхши, фаровон ҳаётга эришиш машаққатли жараён. Бундай ҳаётни биров яратиб бермайди. У сизнинг ҳаракатингиз, меҳнатингизга боғлиқ. Жондорликлар ана шу оддий ҳақиқатни тушуниб яшашляпти. Муҳими-шу.

ЎСМИРЛИКДА ИЧИЛГАН ҚАСАМ

Майхўрлик авжида. Май қўйилгай пиёлалар даврада тинмай айланади. Рўпарада ўтирган йигитга ҳар сафар косагўл пиёласи тўғри келганда у ичмаслигини айтиб, қайтараверди. Балки биларсиз, косагўлнинг хираси ёмон бўлади, бир ёпишдими, тамом, олмагунингизча қўймайди. Аммо йигит тажанглашмай, босиқлик билан ҳар сафар косагўлнинг қўлини қайтаринишга эришарди. Негадир ўша истарали йигит билан гаплашгим келди. Ниҳоят, у билан танишдик, гурунглашдик, иттифоқо суҳбатимиз айланиб, унинг ичмаслиги сабабига бориб тақалди.

— Гапнинг очиги, мен ҳам ичардим. Тагин қачон денг, ўқувчилик пайтларимдаёқ бошлаганман, — беозоржилмайди у. — Бир кун интернатга уйда бўлган хафагарчиликдан кўнглим бузилиб бордим. Қовоғимдан қор ёғилди. Физика дарсида домланинг саволига жавобни билсам ҳам ишдамай туравердим. Домлага гезариб тури-

шим ёқмади, у ҳам шартта журналга «икки»ни қўйди. Тўққизинчи синфда ўқийман, севги дардига ўйлиққан кезларим. Кўнглимнинг эгаси ҳам ўзим билан ўқирди. Ҳалиги диққатчиликдан кейин қолган дарсларга кирмасликка аҳд қилиб, ташқарига чиқиб кетаётсам, кўнглим қўйган қизим ўзимни туттишимдан хафа бўлиб, бир-икки оғиз аччиқ гап қилди. У билан ҳам аразлашдик.

Ташқарига чиқдим-у, нима қилишимни билмай, туриб қолдим. Ўсмирлик эмасми, жоним кўзимга кўринмайди, ҳамма нарса гўё қўлимдан келадигандек. Ўшанда «ичаман» деган ўй миёмага қаёқдан кела қолди, билмайман. Чўнтагимни қарасам, бир сўм пулим бор экан. У пайтлар ичкилик дегани арзон бўларди, синфдош оғайнимдан элик тийин олдим-у, дўконга бориб, бир шиша вино олиб келдим. Дунёнинг барча гами меннинг бошимга тушгандек, панага ўтволиб, «шайтоннинг суви»ни шишаси билан бо-

сиб-босиб ичдим.

Авваллари ичмаган ўсмир бир шиша вино сипқорғач, нима бўларди? Кейинги воқеаларни элас-элас эслайман. Етоқхона даҳлизига қўйилган диванга чўзилиб олганман. Қирганга ҳам, чиққанга ҳам тайёр томоша. Шу пайт синф раҳбаримиз ўтиб қолади.

— Ҳов, нега бу ерда чўзилиб ётибсан? Бор, хонанга чиқ, — деди домла бир оз ҳайрон бўлиб. Ўсмир боланинг ичволиб, маст ҳолда ётиши домланинг хаёлига ҳам келмаган, албатта. Кейин қарайдики, кўзларим сузилиб, бошимни кўтаролмайман, гўлдирайман, холос. Яқинроқ келиб, ҳалиги савилнинг ҳидини сезади-ю, мени қўлтиқлаб, хонага олиб чиқиб кетади. Қиймларимни, ботинкамни ечиб, жойига ётқизиб, ўраб қўяди...

Бир маҳал биров елкамга туртди. Кўзимни очсам, домла тепамда турибди.

— Тур, овқатга чиқ.

Юз-қўлимни ювиб, ташқарига чиқсам, алақачон кеч қирибди. Болалар кечки овқатга кетишайётган экан. Улар билар бирга овқатландим. Домлага қарагани уялман, домлани-ку, қўйинг, гўё қилмишимни ҳамма биладигандек, бошимни ердан кўтаролмайман.

Ўшанда домла деярли ҳеч нарса демади. Етишдан олдин хонасига чақириб:

— Энди ичмагин, — деди. — Жуда ичгинг келса, менга айт, бирга ичамиз. Бу албатта, кесатиқ гап эди.

Ўша кун бирор ваҳимачи ўқитувчига учраганимда ёки

синф раҳбарим бутун мактабга номини дoston қилганда, нима бўларди? Балки интернатдан ҳайдалардим, лекин бу билан нима ўзгарарди? Ахир ўсмирлар кўпинча қасдма-қасдига иш туттишади-ку? Домланинг менга қилган муомаласи, кейин ҳам гўё ҳеч нарса бўлмагандек гаплашиб кетгани менга унутилмас сабоқ бўлди. Ўшанда ўз қилмишимдан анчагина уялиб юрдим. Сўнг ичкиликни минбаъд оғизга олмасликка аҳд қилдим. Шу-шў ўсмирликдаги қасамимни бузганим йўқ.

Наби ЖАЛОЛИДДИН

«ББ» МУСИҚА БИРИНЧИЛИГИ

1. Кумуш Раззоқова. «Мен сени ҳеч кимга бермайман»
2. Мавлуда Асалхўжаева. «Куйдирасиз сиз мени»
3. Юлдуз Абдуллаева. «Дунё ўзи алдамчи»
4. Илҳом Иброҳимов. «Кўзинг тегмасин»
5. Ойбек Султонов. «Боролмайман»
6. Одил Каримов. «Девона бўлдим»
7. Абдулла Қурбонов. «Райҳон»
8. Тошпўлат Маткаримов. «Ишқ деган боғда қолдим»
9. Жалолиддин Усмонов. «Остонамга келма бош уриб»
10. «Нигоҳ» гуруҳи. «Кетма»

Кўриб турганингиздек, бу галги «хит — парад» имизда юқори ўринларни хонимлар банд этишган. Бу тасодиф эмас, албатта. Мавлуда Асалхўжаева янги магнитоальбомини чиқарди, Юлдуз Абдуллаеванинг ойнан жаҳон орқали концерти намойиш этилди, Кумуш Раззоқова эса ўзининг машҳур қўшиғи билан биринчилигини ҳали-бери қўлдан бермоқчи эмас.

«Таниқли эстрада қўшиқчиси Даврон Гойиповнинг ҳозир нималар билан машғул эканлиги ҳақида маълумот берсангиз», — дея мактуб йўллабди бир гуруҳ талабалар номидан Ботир Хўжамқулов (Тошкент). Намангонлик Санобар Раҳмонова ёш хонанда Мухаббат Ғафурова билан учрашув ўтказишимизни сўраган, Нилуфар Нисёзова (Тошкент) эса Кумуш Раззоқова ҳақида мақола ёзиб жўнатган. Афсуски, мақоладан талабларимизга жавоб бермаганлиги учун фойдалана олмадик.

«ББ» мухлислари учун қувончли янгилик: Абдулла Қодирий жамғармаси газетингиз билан ҳамкорликда Халқлар дўстлиги саройида катта концерт ўтказмоқчи. Унда мусиқа биринчиликлариимизда номлари келтирилган хонанда, гуруҳларнинг иштирок этиши мўлжалланган. Демак, концертда кимларнинг қатнашиш-қатнашмаслиги фақат сизга боғлиқ. Мактубларингизни кутамиз!

Хайрлашдик... Ўйнар капалак...
Биз асир бўлмадик лаҳзага,
Хайрлашдик бесўз, беюррак,
Бу бог, бу гул келди ларзага.

Шабнамнинг соф қадаҳи синди...
Қулимизни совурди фалак —
Сен мендан айрилдинг, мен сендан,
Ўйин тушар рангин капалак.

Ўйнар, ўйнар, ўйнар капалак.
Бир лаҳзанинг фармони қолди.
Хайрлашдик. Бесўз. Беюррак.
Буюк севги армони қолди...

Ҳ. САИДОВ сурати.

БЕКАТДАГИ

ГАПЛАР

Айтганча, 4-5 июн кунлари ТошДД Маданият саройида «Чигатой», «Сидевиш» ва «Оқшом» гуруҳлари ўз санъатларини намойиш этишади.

* * *

Режиссёр Мақсуд Юнусов Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» рўйони асосидаги видеофильмини тугатиб (видеофильм шу ҳафта ойнан жаҳон орқали намойиш этилади), яна янги ишга шўғил кетди. Бу гал у Пиримқул Қодировнинг «Авлодлар доғони» рўйонини экранга олиб чиқмоқчи. Ҳозир дастлабки тайёргарлик бошлаб юборилган.

* * *

Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси кўргазмалар залида машҳур мусаввир Рўзи Чоревнинг рангтавсир кўргазмаси очилди. Унга рассомнинг кейинги йилларда яратган янги асарлари қўйилган. Келинг, кўринг, баҳо беринг.

Утган май ойи ёш гуруҳларнинг концертлари бой бўлди. «Алпомиш» спорт саройи-

да «Ҳаёт», «Файз», «Шерхон», «Нурли», «Яхши бола», Тошкент давлат циркида «Хайрли тун», ТошДД Маданият саройида эса «Семург», «Дўмбирабод», «Нигоҳ» гуруҳларининг чиқишлари бўлиб ўтди. Улар-

нинг савияси ҳақида мулоҳаза юритиш — мухлисларга ҳавола. Ҳар ҳолда, ҳамма гуруҳлар ҳам дарров «Ялла» ёки «Наво» даражасига кўтарилмайдими-ку, тўғрими?

ФАРЗАНДИНИГЎ ЎҒИЛМИ, ҚИЗМИ?

— Дўхтиржон! Ҳатто энг яқинимга ҳам айтмаган сиримни Сизга очаямман. Беш йил фарзандимиз бўлмади. Елиб-югурдик. Пешонамиз очилиб, аёлим ҳомиладор бўлди. Бола туғилди. Ҳаммаси мана шундан бошланди. Дўхтирлар қақалоқнинг на қизлигини билди, на ўғиллигини. Хуллас, ўғил бола исмини қўйиб, туғруқхонадан олиб чиқдик. Ҳозирги замонда бир нимани яшириб бўлармиди, дўхтир. Шунда бола туғилишига ўзимни айбдор сездим.

Мана, бир йил бўлди, аҳвол шу. На менда, на хотинимда ҳаловат бор. Фақат боламизнинг юзига тикилсамиз, холос. Еганимиз сингмайди, инганимиз кетмайди. Хуллас, азоб... Ялт этган бир ёруғлики сезди-у, эру хотин маслаҳатлашиб, шу ерга келдик.

Сиз бу асабларни жунбушга келтирувчи суҳбатдан ёш ота-она изтиробини тушундингиз, холос. Бироқ унинг асл сабаби ва моҳияти сизга номаълум. Тахта қароват устига ётқизилган болани синчиклаб текширган дўхтир бунинг сабабини бирпасда аниқлади.

Албатта, ҳар бир ота-она соғлом фарзанд туғилишини орзу қилади, келажақда унинг билими, обрўли инсон бўлиб етишувини тилайди. Аммо орзу ҳамиша ҳам рўёбга чиқавермайди. Дўхтирга ўз қалб сирларини очган йигитнинг изтиробига сабабчи дард ҳар 300-400 ўғил қақалоқнинг бирида учрайди. Бу туғма дард табобатда гипоспадия деб аталади. Уни биринчи марта жарроҳликда машҳур бобомиз Абулқосим аз-Заҳравий X аср охири XI аср бошларида

«Китоб ат-тасриф» асарида муафасал ва аниқ ёзган бўлсада, бироқ бу дарднинг давоси йўқ, дея минг афсус билан қайд этганлар.

Ҳа, бу дарднинг ёзилганига минг йил бўлибдию, бироқ ҳалигача у тўғрида тўлиқ тасаввурга эга эмасмиз. Шунинг натижасида кераксиз изтироблар чекамиз, қайғуга чўмамиз, ҳеч ҳожати йўқ ғам-алам дарёсида сузамиз. Хосмол деса биламиз, чиққон деса тушунамиз, аппендитит деса дарров жарроҳга югурамиз, лекин гипоспадия деб айтилса, нима экан дея елка қисамиз. Баъзи бир дўхтир ҳақмасбларимиз мени кечирсинлар, лекин ҳақиқатнинг юзига оёқ босиб бўлмайди, уларнинг орасида ҳам бу туғма норасолик ҳақида тасаввурга эга бўлмаганлари топилади. Шунга кўра, бизда бу дардни вақтида билиш ва муолажа учун юбориш у ёқда турсин, ҳатто балоғат ёшига етганда ҳам ўзи гап нимада эканлигини билмай, сарсон-саргардон бўлганлар учрайди.

Яқинда узоқ вилоятларнинг бирини эр-хотин келишди. Дардлари бир дунё. Ҳаммаси фарзанд тудайли. Ягона шикоятлари боланинг пешоби тўғри эмаслигида. Сачраб чиқариш. Текширишлар шуни кўрсатдики, 6 ёшга кирган ўғил бола аслида қиз экан! Балоғат ёшига етгандан кейин унинг ўғил бўлиши мумкин эмас. Чунки жинсий аъзолари тузилиши шуни тақозо қилади. Қани энди, ўзингизни шу ота-она ўрнига қўйиб кўринг. Нима қилардингиз? Қандай қарорга келардингиз? Уйлаяпсиз, тўғри, бир ечимга келиш жуда машаққат. Ўғил бола бўлиб юраверсин дейишсалар, кела-

жақда турмуш қуришдан ожиз. Қиз бола бўла қолсин, дея оператсияга розилик берсалар, қишлоқ аҳли нима дейди? Ахир улар бу оилада 6 йилдан бери ўғиллари борлигини билишадди. Энди улар қиз бола билан қайтиб боришса-я?! Нима қилиш керак?..

Агар бу норасолик бола туғилган захоти аниқланса ва жинсига мувофиқ исм қўйилиб, вақтида оператсия қилинса, бола каттарганда ҳатто ўзида қандай туғма дард бўлганию, қандай оператсия қилинганини ҳам билмай қолади. Демак, худди шундай бўлиши учун нафақат дўхтирлар, балки ота-оналар ҳам бу туғма дард тўғрисида тушунчага эга бўлишлари ва унинг қандай бартараф этилишини билмоқлари лозим, токи келажақда ҳеч қандай изтиробга ўрин қолмасин.

Гипоспадияни билиб олиш унчалик қийин эмас. Закар бошида, яъни одатдаги ўрнида сийдик чиқариш тешиги йўқ бўлса, бола одатдагидек пешоб қилолмаса, тамом, бу ерда қандайдир етишмовчилик бор. Ана энди эътибор қилинг: агар сийдик чиқариш тешиги закар танасида ёки ундан пастроқда бўлса, демак унда гипоспадия норасолиги бор.

Баъзи бир ҳолларда гипоспадиянинг оралиқ формасида бола туғилган захоти унинг қиз ёки ўғиллигини аниқлаш анча қийин. Лекин мутахассисларга вақтида мурожаат қилиб, ким эканлиги аниқланса ва шунга яраша муолажа чоралари кўрилса ота-она изтиробига ҳеч қандай ўрин қолмайди.

Ҳўш, ушбу гапларни газета саҳифаларига олиб чиқиш шартмиди, деган савол пайдо бўлиши мумкин. Лекин биз Сиз ҳам Тошмат аканинг ҳолига тушмангн деймиз...

Қишлоқда дув-дув гап тарқалди: Тошмат қизини оператсия қилдириб, ўғил болага айлантирибди...

— Тавба, чопқиллаб юрган туппа-тузуқ қизини-я?

— Ҳа, қаранг-а, хол сут эмган бан-

Насл бошқачада! Унинг ўз гени тўғри-лаб қўйилгандан кейин қафасдан бўшаган қушдек тани ҳам, юраги ҳам яйради. Қодир акада унинг билакдек бир тутам сочи изтироблардан эсдалик тариқасида қолди, холос. Эрихотин ярашиб, турмушлари тикланибди. Бундан Азамат (исми ўзгартирилган) ниҳоятда хурсанд.

Мана энди бир пас ўйлайлик: агар шу ҳодисада йўл қўйилган ҳатто кечикиб бўлсада тўзатилмаса нима бўларди?

...Бир-бирдан тамомила мустақил яшовчи оиланинг фарзандлари йўқ эди. Ойлар ўтди, йиллар ўтди, кунлардан бир кун биринчисининг оиласида фарзанд дунёга келди. Бироқ фарзанд туғилиши қувонч эмас, ҳар хил шов-шувларга, югур-югурларга сабаб бўлди. Иккинчи оиланинг аёли, ўғил мендан деб даъво қилди: Гўё биринчи оилада туғилган ўғил боланинг отаси иккинчи оиладаги аёл эмиш! Е тавба, деяпсизми? Аммо бу ҳақиқат. Бор гап. Ҳақиқатан ҳам шундай эканлиги тасдиқланди ҳам. Ахир бу ақлга сикмайдиган гапку, дейишингиз мумкин. Бироқ гипоспадиянинг оралиқ формаси бор эканлигини эсласак, бу ҳодисанинг бўлишида асос борлигига иқдор бўламиз. Бунинг ўз вақтида тўзатилмаган ҳато эканлигини ҳам тан олишга мажбурмиз. Энди иккинчи хабарни эштинг.

Филиппинлик 32 ёшли маҳаллий шифохонада тиббий ходим бўлиб яшовчи Карло аёл бўлиши хоҳлаб ҳуқуқ органларига мурожаат қилди. Аммо Филиппин қонунларида эркакнинг аёл бўлиши таъқиқланган. Бунинг устига, черков қонунларида ҳам унинг ўзига эр танлаш ҳуқуқи берилмаган экан. Энди Карло бечора нима қилиши керак? Дардини кимга айтсин? Ахир уни табиат аёл қилиб яратган бўлса, унинг айби нима? Ахир унинг қорнида 6 ойлик боланинг юраги ураётган бўлса, шифокорлар унинг ҳеч қандай нуқсонсиз ўсаётганини аниқлашган бўлса... Унинг яқинда кўзи ёрийдик! У мутлақо эркак бўла олмайдди. Қақалоқлигида унинг жинси нотўғри аниқланиб, асли қиз бўлса ҳам ўғил бола тарбиясида ўсганида унинг қандай айби бор!? Ахир гипоспадиянинг оралиқ формаси бартараф қилинмаслигининг азоби наҳот шунчалар оғир бўлса?.. Саволлар, саволлар...

Дунёда ажаб савдолар бўлар эканда. Бўлмаса, орадан бир неча йиллар ўтгандан кейин Олимпиада чемпиони бўлган аёл иккинчи ўринни олган аёлга: «Мен ҳақиқатда аёл эмас эдим. Шунинг учун чемпионликини ноқонуний олганман. Виждоним қийналди», дея чемпионлиги нишонини қайтариб берармиди? Тўғри, эркак бўлиб қолган инсон ўзининг ҳақиқатан аёл бўлмаганини тан олиши катта жасорат. Бироқ бир умр аёл бўлиб, ўзининг эркаклигини яшириб юриш ҳам азоб-ку!

Ҳа, булар ҳаммаси бола туғилган пайти йўл қўйилган ҳатолар оқибати. Энди бу инсонлар мана шу хатоликнинг бутун изтиробларини, азобларини ўз бошидан кечиришга мажбур бўлдилар.

Келинг, ҳурматли газетхон, биргалашиб ушбу хатни ўқиб чиқайлик:

— Ассалому алайкум, ҳурматли дўхтир! Мен 1969 йилда туғилганман. Эсимни танибмани, бирор марта қувонч билан, кўнглим ёзилиб юрганимни эслаб олмаيمان. Мен фақат ғам учун туғилгандек эдим. Шодлик мен учун тамоман бегона эди. Шу ёшга келиб кўрган азобларимни ҳеч кимга ҳеч қачон раво кўрмасдим. Ҳаёт кўзимга тор кўриниб, ундан умидимни буткул узган бир пайтимда Сизнинг радио тўшқинлари орқали суҳбатингизни эшитиб қолдим, дунёда бундай дардга йўлиққан фақат мен эмаслигимга тушундим. Мен ҳам одам бўлар эканман, қувонч менга ҳам ҳамроҳ бўлар экан деган ҳаёл қалбимда чарх ура бошлади. Ҳаётга нисбатан умид учқунлари пайдо бўлди. Қўлимга қалам олиб шу ёшгача кўрган азобларим, изтиробларимнинг мингдан бирини издор этишга қарор қилдим.

Ешлик пайтларимда акаларимнинг шим-қўйлақларини кийиб юрардим, фақат ўғил болалар билан ўйнардим.

[давоми 7-бетда]

ФОЙДАЛИ МАСЛАХАТЛАР

Кўп кишилар уйқу режимида эътибор беришмайди. Машхур файласуф Бэкон «Уйқусиз тунлар умрни қисқартиради» деб ёзган эди.

Мия қобилининг нормал ҳолатини таъминлаш учун суткасида 6-7 соат ухлаш керак.

Ухладан олдин тўйиб овқат ейиш уйқуга салбий таъсир этади, чунки ҳазм қилиш органлари ўз сигналларини тўхтовсиз равишда мияга юбориб туради, ухлаш, яъни тормозланиш процессининг бошланишига тўсқинлик қилади.

Кишиларга «камроқ ҳаяжонланнинг» деб маслаҳат бериш мутлақо ўринсиздир. Инсон ҳаётда бетаъвиш ва ҳаяжонсиз яшай олмайди, у ҳаётда пассив кузатувчи бўлиб ҳам тура олмайди.

Мана шунинг учун ҳам асаб системасини сақлайдиган дам олишга, сайр қилишга, спорт билан шуғулланишга, саёҳат-курортларга

боришга аҳамият бериш керак. Турмушда рўй берувчи ёки бошқа сабаблар билан мияда турғун қўзғалиш ҳолатлари ҳосил бўлишига шароит туғилган пайтларда ҳам, бирон-бир салбий ҳис-туйғулар қамраб олганида ҳам инсон оғир қайғу-ҳасратдан қутулиш учун бутун кучини сарф этиши керак.

Совға ҳилиш таомили ҳаётимизга жуда сингиб кетган. Совғанинг қадри унинг пул қиймати билан ўлчанмайди. Совға танлаш сизнинг дидингизга боғлиқ. Шунинг унутмаслик керакки, гап совғада эмас, балки сизнинг ҳурматингиз таъриқлаётган кишига нисбатан эътиборингиздадир.

Кейинги вақтларда китоб совға қилиш кенг одат тусига кирмоқда. Бу яхши албатта. Энг муҳими шунки, китобнинг муқовасига ёзиб

боришга одатланманг. Бундай ёзишга авторнинг ўзига ҳақлидир. Яхшиси китобнинг ичига чиройли откритка солиб қўйган маъқул.

Совға топшираётганда ўзингизни сипо ва камтар тутинг. Совға ёнида магазин кассасининг чеки бўлмаслиги керак. Унинг нархи тўғрисида гапириб ўтирманг. Ҳадаё олган кишига ўз совғангиздан қандай фойдаланиш ҳақида маслаҳат берманг. Совға қидириб овора бўлганингизни, уни топиш жуда қийин бўлганини таъкидлаш ҳам яхши эмас.

Агар сиз бирор кишига мунтазам равишда совға қилиб келган бўлсангиз, фавқулодда ҳадаё қилишни тўхтатиб қўйманг. Мунтазам равишда кичик-кичик совға қилиб туриш сизнинг эътиборингиздан далолат беради.

ДИЛБАР тайёрлади

Дераза

«ДЕПУТАТ» ҒОЛИБ БЎЛДИ

Қадимги рус ўйинларидан «Сувараклар пойгаси» яна Русияга қайтди. Яқинда Омск шаҳрида бу ўйин узоқ йиллик таънаффусдан сўнг биринчи мартаба ўтказилди. Амриқодан ҳам йирик, қоп-қора чопқир сувараклар қатнашди. Қизиги, суваракларнинг сивсий бошлиқлар, партиялар ва ҳар хил оқимлар номи билан боғлиқ исмлари бор. Бу галги пойгада «депутат» номли суварак ғолиб чиқди.

ТЎХТАТИШМАДИ

Франкфурт-на-Майне — Афина йўналишида учётган «Лифтганзе» самолёти Сербия ҳудуди устидан ўчиб ўтаётганда мудраб бораётган йўловчилар: Тўхтатинг! Шу ерда тушишим керак, деган пўписадан чўчиб тушишди. Тўполончи ҳийла таёқ еб, жараҳотланганидан кейин тинчиди. Самолёт Салоника шаҳрида қўнишга мажбур бўлди. Пастда «қаҳрамон»ни «тез ёрдам» ҳамда полиция кутиб турар эди.

Маълум бўлишича, тўполончи 25 ёшли Михаил Зомер исми шарифли жаноб бўлиб, учидан олдин тўйгунча отиб олган, осмонда яна озроқ ичкиси келиб қолиб, дўконга чопиб бориб келмоқчи бўлган.

СИГАНЛАР ҲАЗИЛЛАШМАЙДИ

Темирйўл вокзалини сиганларнинг уйи десак ҳам бўлади. Лекин Челябинск вокзали бошлиғи жаноб А. Балкашин бундан олгиси келмади. «Сиганлар баронимидимки, сизларнинг ғамингизни есам», деб юборди у бир гал сал эҳтиётсизлик қилиб. Орадан кўп вақт ўмасдан жаноб бошлиқ телеграмма олди. Хабар қилинишича, унга сиганлар подшоси қирол Михаил I олий фармони билан сиганлар барони унвони берилган ҳамда зиммасига бундан буён ўз ҳудудидаги барча сиганларнинг ғамини ейиш вазифаси юкланган. Вокзал бошлиғи бундан ҳазил бўлса керак деб юрибди. Лекин сиганлар билан ҳазиллашиб бўлмайди.

«ВАҲИМА»ЧИЛАР

Архангельскда «Ваҳима» клуби пайдо бўлди. Клуб аъзолари ўзларини хунук деб ҳисоблайдиган йигит ва қизлардир. Клубнинг «катта»си маҳаллий ёғоч-технология институти толибаси. Дарвоқе, худди шундай клуб Санкт-Петербург шаҳрида ҳам бор экан.

Оила

47 ЁШДА

Андижон вилоятда яшайман. Уч хонали шахсий уйим ва автомашинам бор. Маълумотим олий, савдогарман. Ичмайман, чекмайман. Бўйим 178 см, вазним 95 кг. 30 ёшгача бўлган, мени ва ўзини бахтли қила оладиган вафодор, меҳрибон, меҳнаткаш аёл билан турмуш қурмоқчиман. «Оила -192»

30 ЁШДА

Бекободликман. Оиламдан ажрашганман. Қайси шаҳар ёки қишлоқдан бўлса ҳам 25-30 ёшлар орасидаги нияти тоза, кўнгли очик, уйим-жойим дейдиган аёлга уйланоқчиман. «Оила-193»

28 ЁШДА

Турмушга чиқмаганман. Тошкент вилоятда яшайман. Касбим — юрист-консультант. Уйланмаган, 28-33 ёш атрофидаги йигитга турмушга чиқиб, бола-чақали бўлиб, тинч ҳаёт кечиришни истайман. «Оила-194»

САЙИЛ КУНИДА

С. МАҲКАМОВ сурати

Табриклаймиз!

Меҳрибон Отажон! Сизни 6 июн — таваллуд кунингиз билан муборакбод этамиз. Бахтимизга ҳақиқат соғ-саломат бўлинг! Фарзандларингиз: БАҲОДИР, ШАВҚИДДИН, ГУЛНОЗА, НАРГИЗА. Челақ тумани.

Таня хола Сизни ва қизингиз Лиляни туғилган кунларингиз билан табриклайман. Сизларга аввало мустаҳкам соғлиқ, омон-эсонлик ва бир умрга татигулик ёшлик кайфиятини тилайман.

АЛЬМИРАХОН
Тошкент.

Азиз ОИИЖОНИ! Сизни 6 июнда табаррук 60 ёшга тўлишингиз муносабати билан самимий қўтлаймиз. Мингга

қиринг. Сизга доимий мустаҳкам қувват тилаб: ўглингиз МАЪМУРЖОН, келинигиз МАНЗУРА.

Сирғали тумани.

Ҳурматли
дадажонимиз
УБАЙДУЛЛА
ТўРАЕВИ

Сизни 6 июн — туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Бахтимизга доим соғ бўлинг. Рафиқангиз ва фарзандларингиз. Шаҳрисабз.

Ҳурматли
дўстимиз
ШОЙМАРДОН!

Туғилган кунингиз қўтлағ бўлсин. Сизга узоқ умр, соғлиқ, саломатлик тилаймиз. Жўраларингиз ИЛҲОМ, ТУХТАМУРОД, ЧОРШАНБИ.

Водиллик
дўстимиз
ЗИЕВУДИНОВ
АҲМАДИЕРНИ

4 июнда 40 ёшга тўлган кунлари билан чин қалбимиздан табриклаймиз. Узоқ умр, ишларига ривож тилаймиз. Тошкентлик дўстлари.

Ҳурматли
дўстимиз
ИСЛОМЖОН
НУРАЛИЕВИ

Сизни 7 июнда муборак 40 ёшга тўлишингиз муносабати билан самимий қўтлаймиз. Сизга омад ёр. Оллоҳ мададкор бўлсин, энг эзгу тилаклар сизни тарқ этмасин. Эзгу орзуларингиз ижобатини Худодан тилаб: самимий ҳурмат билан дўстларингиз АЛИШЕР, СИДДИҚЖОН, ХОЛДОРАЛИ, АББОСЖОН. Фарғона.

Ўғилчамиз БОТИРЖОН! 5 июн — Туғилган кунингиз билан чин қалбдан қўтлаймиз. Юраингизга яқин кишиларнинг сунъиғи бўлсин. Эл-юрт суйган мард ўғлон бўлиб қамолга етишининг Оллоҳдан сўрайман. МУРОД, ДИЛЛОЛА. Тошкент шаҳри.

Қадрдон дўстимиз ИКРОМЖОН ТУРДИАЛИЕВИ! Табаррук 20 ёшингиз билан самимий қўтлаймиз. Келажак-ҳаётингиз худди ўзингиз

истагандек гўзал ва серзавқли бўлсин. Умрингиздан барирака топинг. Синфдошларингиз номидан АЛИШЕР

Меҳрибон ОИИЖОНИМИЗ РАИСА САТТОРОВАНИ 7 июнда муборак 60 ёшга тўлиши муносабати билан табриклаб, узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз. Ойи-жонимизнинг барча эзгу ниятлари амалга ошаверсин. Фарзандлари ХОЛИДА, ШОХИДА, ИСРОИЛ, ИСМОИЛ ва набиралари, Тошкент шаҳри.

Табрик эълонинг ҳар бир белгиси (ҳарфи) 2 сўм. Битта расм (6×9 см. ҳажмида бўлиши шарт) 500 сўм. Табариклар бир ой муддат ичида чиқарилади. Табарик ва эълонлар 10 кун муддат ичида чоп этилса 2 баробар ҳақ олинади. Танчига эълоннинг баҳоси 200 сўм.

ЮР, ОЙДА ЯШАЙМИЗ МАЛАГИМ

Камалакдай тусланди кўнглим,
Тўзғиди товуснинг патидай.
Пистоқи, зайнови, нилий...
Учаман рангларнинг қатида.
Олиб кетди бир хуррам ҳаёл
Етти қат осмонни ҳатлатиб,
Менга қанот бўлди ё аёл,
Ё ҳайратнинг рангин патлари.
Энди мен — заминга осий,
Энди фалаклардадир ўрним,
Малакларга кўрсатғум ёзиб
Кўнглимнинг астари — шеърни,
Энди...

* * *

Кўққис қулаб тушдим ҳаёлдан
Ва тарк этди азиз изтироб.
Соврилмоқда умрим шамолда,
Шеърғача йироқ.
Дунёда энг йиғлоқ боламан,
Дунё бўлмоди овунчоқ.
Уламан, оҳ ўламан...
Шеърғача йироқ.

Лоақал Сўзимни топмадим,
Ҳали ҳарфларим-да тумтароқ.
Зотан қабргача — бир қадам,
Шеърғача йироқ.

ОЙДИН

Марҳамат.
Эшиклар кўчага очик.
Метро берк. Йўл йироқ. Дил етим.
Такрон йўлакларга соялар сочиб
Сен сари кетдим.

Ой ва Тун.
Тун — ойдин.
Сўрадим ойдин:
— Каерда Ойдин?..

Ой жим. Тун жим.
Туйқус тилга кирар кўзларинг аро —
Қаро қисмати-ла қовушган тинчим:
— Бу — ха-а-р-о-о-б-б...
— Бу — хо-р-р, о-о-о...
— Бухоро...

* * *

Сенда — нондек иссиқ истара,
Менда — кўзлар, — икки оч бола.
Тўймас, еса икковлон агар.
Емасалар, баттар оч қолар.
Сенда — нондек иссиқ истара.

* * *

Ёмғир осмонлардан
Ташлайверар ип.
Шоир деразининг
Ёнида маҳтал.
Қани, кўлмак узра
Тушгач йиқилиб,
Ёмғир ипин ушлаб
Тураётган гўзал?..
Лабига тун юқар шоирнинг —
Қаламини чайнар асабий,
Яна битта кун ХХ асрнинг
Бўм-бўшдир папирос қутиси каби.
Ёмғир осмонлардан
Ташлайверар ип.

Шоир деразининг
Ёнида маҳтал.
Шоир лаҳза сайин
Боради қариб,
Дунё қариб борар
Бешеър, бегўзал.

* * *

Янги бино янглиг битди Ой.
Сомон йўли — чарогон кўча.
Юлдуз хандагида ширдон лой, —
Ойдан ортиб қолгандир пича.

Юр, Ойда яшаймиз, малагим,
Унда бизни ҳеч ким кўрмагай.
Бўйламасин, дея аллаким
Дераза ҳам қурмадим атай.
Юр, Ойда яшаймиз, малагим.

Бунда ҳасад қилгувчи кўз кўп.
Кўзки, ундан юлдузлар юмишқ.
Пешонамизда эса туз кўп, —
Яшаганимиз сари кўпроқ...
Юр, Ойда яшаймиз, малагим.

ШОҲМОТ ВА АЙРИЛИҚ

Шахматнинг қўш рангли тахтаси —
Кўш ёстиқ.
Бирида рақиб тахт, бошқаси —
Бўш ёстиқ.

Ғулом МИРЗО — Қаршининг
Хушвақт қишлоғида (1964 йил)
туғилган. ТошДДнинг филоло-
гия факултетини тугатган, айти
вақтда ЎзАда ишлапти. Рафи-
қаси — Раҳимахон. Мадина,
Мафтуна исмли қизлари, Чин-
гиз отли ўғли бор.

Бирида кишнайдн тулпорлар.
Уруш, уруш!
Бирида — босилмаган қорлар.
Қимдан юриш?

Эр тун бўйи юради энди
Ун икки соату тоқатин:
— Енгдинг. Лекин ғирром
енгдинг.
Хотин. Оҳ, хотин...

АҚЛИМ БЎЛГАНИДА СИЗНИ СЕВМАСДИМ

«А» НИНГ ҚУДРАТИ

Дунёнинг энг улкан учта лаззати,
Барида муҳайё «А» нинг хизмати:

1. Ақл.
  2. Амал.
  3. Асал.
- Яна уч неъмат бор юраги доғли,
Бошида «А» турар беллари боғли:
1. Азоб.
  2. Аза.
  3. Ажал.

ДИЙДОР

Қадамлар узилиб қолганда,
Ранглари сузилиб қолганда,
Дунёнинг рошлари кўзголиб,
Бўғзимга тизилиб қолганда
Соғиниб кетаман, ОНАЖОН.

Эртақлар мук тушиб йиғласа,
Бандлари тик тушиб йиғласа,
Гулларнинг бошлари эгилиб,
Ўпкаси тўлишиб йиғласа
Соғиниб кетаман, ОПАЖОН.
Қарғишлар ёрилиб кетганда,
Ичимга қорилиб кетганда,
Янгалар тўқиган миш-мишлар
Кўнглимни поралаб кетганда
Соғиниб кетаман СИНГИЛЖОН.

Завўрлар йўлимни тўсганда,
Устидан юкни босганда,
Устидан қанлаган кетмонлар
Уватда қанлаган осганда
Бўйимга ўзини осганда
Соғиниб кетаман, ОТАЖОН.

ИКРОМНИНГ ХОТИРАСИГА

Остонанинг чоки сўкилиб,
орзуларнинг манзили «тарс-тарс» ёрилди.
(Шерларга курашмоқ бир армон бўлди),
уфқни ёқалаб кетаётган аскар
қайтмади. Улди..!
Қишлоқ тўлди, отамеҳр қабристон тўлди
бир гўзалнинг қарғишларига...

ТЎРТЛИКЛАР

Қадамимда яшар ҳавотир,
Дардоримда мангулик бисёр,
Кўзларимда тош йиғлаётир,
Юрагимда минг хил яра бор.

Ойнинг тушларидан осмон безовта,
Ишончининг бағри қон, замон безовта,
Отамнинг эғнида кетмон безовта
мен қишлоққа боролмаган кун.

Нормурод
МУСОМОВ —

Иштихон тумани-
нинг Катта қангли
қишлоғида туғилган.
ТошДДнинг журна-
листика факултетини
туғатган.
«Оила ва жамият»-
нинг махсус муҳбири.
Тинимсиз мақолалар
ёзиб, ўзига тузуқроқ
тахаллус излаш бил-
ан оввора.

«Хуш қол!» Бўлмаганда, хуш ҳол бўлганда,
Қаршимда чаманлар ишғол бўлганда,
Қишлоқлик дўстимнинг кўнглидай равшан
Ичимда бир қошиқ малол бўлганда,
Сизга учрамасдим сизни билмасдим,
Ақлим бўлганида сизни севмасдим.

Ёмон бўлмаганда, омон бўлганда,
Қаршимда қошлари камон бўлганда,
Фарҳод Ширинларни олқишлагандай
Муҳаббат сизгулик жаҳон бўлганда,
Сизга учрамасдим, сизни билмасдим,
Ақлим бўлганида сизни севмасдим.

ОЛИЙЖАНОБЛИК

Ер — Худо!
экан экиннингни бўлиш-бўлмаслигини билсада
айтмайди.
Виждонсизни таҳқирламайди,
Ёлғончини қарғамайди,
ҳақиқат суриганда ҳам индамасдан бағрига
олаверади.
Унинг бағри кенг. Ит ҳам, одам ҳам яшайверади...

ЁЛҒИЗЛИККА ХАТ

Сенинг борлигини биламан, шунинг учун
йўқлигинг ҳам билинмас менга.
Сенинг йўқлигини-да сезаман, бироқ
борлигинга ўхшайди у ҳам.

Сенинг келишингни биламан, шунинг учун
қелмаслигинг ҳам билинмас менга.
Сенинг кетишинг-да аёндир, аммо
Сираям кетишингга ўхшамайди у.

Қўйлақ кийдим қамишдан,
Қамишданмас ёнишдан.
Юрак, бир зум нафас бер,
Бир пас тўхта қонашдан.

Ҳолим шундоқ, панд-ли-ман,
Оёқ-қўли банд-ли-ман.
Ўлсам замон қақшагай,
Манам самарқанд-ли-ман.

(Боши 4-бетда)

Улғайиб, мактабга қатнай бошладим. Ҳали-ҳали эсимда, 5-синфда ўқиб юрганимда кўрагимда ёнғоқдай нарса бир неча кун пайдо бўлиб турдию, кейин йўқ бўлди. Бу нарса икки-уч бор такрорланди. Хуллас, улғая бошладим. Энди менда қизларга нисбатан бошқача ҳис-туйғулар уйғона бошладим. Мен бунинг тушунтириб бера олмадим. 11-синфда ўқиб юрганимда қўшни мактабдаги ўқитувчи қизни севиб қолдим. Ҳа, ишонасизми, йўқми, билмадим, мени севиб ўз домига тортган эди. Мен бу ҳис-туйғуларимни ортиқча юрагимда ушлаб тура олма-

лар бўлмаслиги, хато ўз вақтида тузатилиши керак ва зарур эканлигида-дир.

Ҳозирги пайтда бу норасоликни бир ёшгача тузатиб юбориш имкони бор. Бола эсини танигунча бу норасоликдан қутулиб, нима бўлганини ҳам эслаб олмайди. Кўнгли, қалби тоза бўлиб, ҳеч нарсани ўйламасдан яшайверади. Бу биринчиси. Иккинчиси қуйидагича:

Ташқи муҳит бизга таъсир этишини яхши биламиз. Иш жойида ёки оилада нохушликлар бўлса, умуман салбий ижтимоий омиллар бизнинг онгимизда, қалбимизда тегишли ўзгаришлар-

Закар эса оралиққа қапишиб ётарди, холос. Унга ўғил боланинг исми қўйилди, оператсия қилинди. У энди ҳеч бир нуқсонсиз ўғил бола эди! Ҳарқалай, уларни боланинг отаси уйга олиб кетди. Энди у ҳам, қайнона ҳам хатоларига тушунган бўлишлари керак.

Ана энди савол жумбоғини кўндаланг ташлаб, табобат нуқтаи назаридан, бироқ соддалаштирилган ҳолда жавоб беришга ҳаракат қилсак.

Маълумки, инсон аччиқланганда, қаттиқ ҳаяжонланганда, изтиробга тушганда ҳар хил гормонлар (ўта фаол моддалар) ички секретсия безлари заҳирасидан қонга отилиб чиқади. Юзнинг қизариши, баъзи одамларнинг жаҳлдан қалтираши, ўзини ҳар томонга уриб, ҳар хил ҳаракатлар қилиши, ҳатто йиғлаши ва шу каби қатор салбий сифатлар мана шу гормонларнинг қанча миқдорда қонга отилиб чиқишига боғлиқ. Мана шу гормонлар орасида андроген ва эстрогенлар ҳам бўлиб, эркекларда андроген, аёлларда эса эстроген гормонлари қонга ташланади.

Аёл тукуми урулгангандан кейин пуштада энг аввало жинсий куртаклар пайдо бўлиб, улардан ҳам ўғил, ҳам қиз боланинг жинсий аъзолари ри-

лумки, эстрогенлар ўғил бола жинсий аъзолари ривожига тескари таъсир кўрсатади, қиз бола жинсий аъзоларининг шаклланишига эса ижобий таъсир қилади. Бу гормоннинг миқдори қанча кўп бўлса, давомли бўлса, норасолик ҳам шунча оғир бўлади. Агар бу таъсир ҳаддан ташқари оғир ва давомли бўлса, ҳатто ҳам ўғил, ҳам қиз жинсий аъзолари бирданига бўлиши (гермафродитизм дейилади) мумкин.

Энди аниқ тасаввурга келгандирсиз, гермафродит бўлиб туғилган болада отанинг ҳам, онанинг ҳам айби бўлмасдан, бош айбдор оилавий шароит ва муҳит эканлигида. Бўлажак она қанчалик ғамга бурканса, ундан гипоспадия норасолиги туғилиши мумкинлиги ҳам шунчалик ортади. Шунинг учун ҳам ҳомиладорликнинг биринчи кунларидан бошлаб, боланинг соғлом туғилишини кўзлаган аҳли оила бўлажак онада фақат қувонч ва шодлик кайфиятини туғдириши, ғам, алам, азият чекишдан умуман ҳолос этмоғи лозим. Бўлажак она қанчалик яхши кайфиятда бўлса, боланинг дуркун бўлиб туғилиши ҳам шунчалик ишончли бўлади.

Демак, туғилажак боланинг гипоспадия норасолиги билан туғилиши

Д. АҲМАД сурати

пигимни сезганимдан кейин, юрагимни ажиб ҳисларга тўлдирётган туйғуларимни сатрларга сиғдириб, унга севиб мактуби йўлладим. Бу тез кунда деярли бутун шаҳарга тарқалди. «Нима дейсан, қиз бола қиз болани севиб қолди!» У менинг севиб мактубимга жавоб ҳам қайтармади, турмушга чиқиб кетди. Мендаги ҳис-туйғулар эса баттар алангаланди. Мен қизларга яқин бўлганимда шундай бир ички ҳирс уйғонардик, ўзимни аранг босардим. Кунлардан бир кунни қўшни қишлоқлик аёл билан танишиб қолдим. Унинг уйига бордим. Орадан ойлар ўтди. У аёл ҳам мени севиб қолди. Унинг ширин бўсалари мени ҳам ўзига баттар ром этди. Яна ойлар ўтиб, унинг бир оғиз айтган гапи қалбимни чил-парчин қилди: «Сен кимсан ўзи! На қиз болага ўхшайсан, на ўғил болага!»

Дарҳақиқат, мен кимман ўзи? Юриш-туришимда, характеримда умуман қизлик аломати йўқ. Фақат қизларни ўйлайман. Тушларимда ҳам уларни кўраман. Қиз бўлиб қолишни ўйласам, даҳшатга тушаман. Бир дақиқа бўлса ҳам қиз бўлиб яшай олмастимми сезаман, бунинг вужудим билан ҳис қиламан.

Дўхтиржон! Барча умидим Сиздан. Ахир мен қиз бола эмасман! Мен Сиздан интизорлик билан жавоб хати кутаман. Ҳурмат билан К».

Азиз газетхон! Сиз ҳам бу ерда шу «қиз» бола туғилганда хатolik бўлганини, қиз бола кийимини шу хатolik туйфайди кийишга мажбур бўлаётганини сезган бўлсангиз керак. Агар у радиодаги суҳбатни эшитмаганда, бизнинг клиникамизга келиб, ҳақиқатан ҳам «КИМ?» эканлигини билмаганида юқоридаги ҳоллардан бири қайтарилиши мумкинми? Ҳа, унинг тақдирини яхши тугади, оператсия қилинди. Ҳозир унинг икки фарзанди бор. Мана шунақа бахтли ҳодисалар ягона бўлса эди, бу муаммони газета саҳифасига кўтариб чиқишнинг кераги йўқ эди. Асосий вазифа юқорида ёзилган ҳодисаларга ўхшаш тақдир-

га олиб келиши табиий. Ҳомила ёки пушти учун эса она организми ташқи шароит ҳисобланади. Мана шу ташқи муҳитнинг қай ҳолда бўлиши пуштининг шаклланишига, албатта, ўз таъсирини кўрсатади.

...Мавлудхоннинг оилада ҳеч тинчи бўлмади. Қайнонаси ишга юбормай қўйгани майли-я, аммо туну кун ўзининг хизматини қилдирарди. Мавлуда чой дамла, нон ёп, ҳовлини супур, сигирларга қара, овқат қил... Мавлуда, таҳорат суви тайёрла, ўрнимини солиб бер ва ҳоказолар. Майли, Мавлудхон бу хизматларни бажаришдан чарчамайди, бироқ қайнонасининг қилдан қийиқ ахтариши, «теша тегмаган» қарғишлари билан юрагини ўйиб-ўйиб олиши ҳаммасидан ўтиб тушарди. Мавлуда ўз уйида ота-онасидан доимо юмшоқ, мулоим сўзлар эшитиб келган. Ҳатто отаси уни «Сизлаб бирон-бир иш буюрарди. Бу оилада эса етакчи — қарғиш. Кампиршого эса бу қарғишлар оддий сўзлардек, ҳатто уларсиз биронта яхши гап бўлишининг ўзи амри-маҳол. Мавлуданинг айби турмуш режалари бузилгани, холос.

Мавлуданинг бўйида бўлгандан кейин ҳам унинг ташвишлари камаймади, қулоқлари қарғишдан тинчимади. У кечалари йиғлаб чиқар, эрининг овунтиришларидан ҳам тўйган эди. Ахирги бўлмади, қорнида 6 ойлик бола билан отасиникига кетиб қолди. Ой кунни етиб, бола туғилди. Машмашанинг каттаси ана энди бошланди: Мавлуданинг боласи ўғил ҳам, қиз ҳам эмасмиш! Бола 6 ойга етгунча Мавлуданинг бошига тушган кўргилликларни сатрга туширсангиз катта рўмон бўлади.

Клиникада ўғил ҳам, қиз ҳам эмас бола тўлиқ текширилганида унинг ҳақиқий ўғил бола эканлигини эшитган онанинг қандай хурсанд бўлганини тасвирлашга сўз ожиз. Тўғри, бола сийдиги ёроқ тағидан чиқар, ёроғи ҳам иккига бўлинган эди. Лекин уруғдонлари иккиси ҳам жойида эканлиги, фикрни бутунлай ўзгартирарди.

вожланади. Сўнгра насл генларининг қайси бирлари чапишганлигига асосан (агар Х ва У хромосомалар бўлса ўғил бола, ХХ хромосомалар бўлса қиз бола бўлади) қизлик ёки ўғиллик жинсий аъзолари ривожланади, қарама-қарши жинс аъзолари эса кичрайиб, йўқ бўлиб кетади. Демак, пушт ривожининг маълум бир даврида у ҳам қиз, ҳам ўғил бўлади.

Ана энди тасаввур қилайлик. Агар насл генларининг ХУ хромосомалари бўлиб, она қорнида ўғил бола ривожланаётган бўлса, дейлик. Мабодо аёл ўғил бола жинсий аъзоларининг шаклланиши ва қиз бола жинсий аъзоларининг атрофияга учраш даврида ҳар хил салбий эҳтирослар, ҳис-ҳаяжонлар, ғам-ташвишлар, қайғулар исканжасида қолса, қонга кўп миқдорда эстрогенлар отилиб чиқади. Бу ўта фаол моддалар миқдори пуштага ўтиб, ўз таъсирини кўрсатади. Маъ-

оилавий шароит ва оила аҳлининг ўзаро муносабатлари билан чамбарчас боғлиқ экан.

Тўғри, ҳаётнинг, оилавий турмушнинг ўзига яраша инжиқликлари, руҳиятни бехосдан жунбушга келтирувчи омиллари бор. Буларнинг батамом бўлмаслигига ҳеч ким кафолат бера олмайди. Аммо юқорида ёзилганларни эътиборга олмоқ ва шунга мувофиқ ҳаракат қилмоқ ҳаёт ташвишларини камайтиради.

Мабодо фарзанд гипоспадия билан туғилган тақдирда ҳам ташвиш чекишга ҳеч қандай асос йўқ, балки ақл билан иш тутиб, ўз вақтида оператсия қилинса, барча нарса ўз ўрнига тушади. Бу боланинг бир ёшга етгунча амалга оширилса янада дуруст бўлади.

Жуманазар БЕКНАЗАР

ШУНДАЙ
ТАРБИЯ
КЕРАК

Ассалому алайкум ҳурматли таҳрират! Тўғриси, газетларингизнинг ҳар бир сонини ўқиб бораётганим йўқ. Сабоби, биз томонларга ҳар доим ҳам етиб келавермайди. Ора-сира ўқиб турганим боис фикрларим бир томонлама бўлиши мумкин.

Хуллас, газет менга ёқади. Айниқса, одоб-ахлоқ мавзусидаги баҳслар, тақдир чигалликлари ҳақидаги битиклар ёшларга яхши маънода «нимадир» бера олади.

Мен истардимки, газет саҳифаларида ахлоққа риоя қилган ҳолда, исломий нуқтаи назардан жин-

сий тарбия борасидаги материаллар, мутахассислар маслаҳати бериб борила.

Истаймизми, йўқми, бу масала инсоннинг билиши муҳим бўлган жиддий масалалардан биридир. Тўғриси, биз — ёшлар керакли пайтда ўқиладиган ва фарз қилинган дуоларни ҳам билмаймиз.

Сизлардан илтимос, шу масалада ҳам ёш муштарийларга сабоқ беришни йўлга қўйсанизлар.

Йўлдош УСАРОВ,
Қашқадарё вилояти.

ХАТ

СИЗГА КАТТА РАҲМАТ!

Қутилмаганда маззам қочиб Янгийл шаҳар шиғохонасига тушдим. Ҳа деганда тузалавермадим. Ўзимга қўйиб фарзандларим ҳам гумонсираб қолди. Хайрият, бахтимга ушбу шиғохонанинг жолатириш бўлими мудир, малакали дўхтир Болибой Холхўжаев бор экан. Эртаю кеч ҳолимдан хабар олиб турдим.

Ниҳоят аста-секинлик билан ўзимга кела бошладим ва орадан ҳафталар ўтиши билан дарддан бутунлай фориғ бўлдим. Соғайишимда нафақат Болибой аканинг, балки ички касалликлар бўлими бошлиғи Шохидохон Ғиёсова шунингдек бошқа кўпгина дўхтирларнинг ёрдами катта бўлди.

Ҳурматли ва азиз Болибой Холхўжаев, Шохидохон Ғиёсова! Менга кўрсатган беҳимнат ёрдамларингиз учун сизларга минг-минг бор таъзим бажо келтираман.

Рихсивой ХОЛМАТОВ, Янгийл.

ПАРОДИЯ

СУПУРГИ

Яқинда ёш олим Мўминтой Юмшоқбоевнинг «Супурги ва унинг тозаликда тутган ўрни» деган мавзуда номзодлик ишининг ҳимояси бўлди.

— Супурги нима ва у қандай вазифани бажаради? — деган савол билан ўз маърузасини бошлади ёш олим. — Супурги маккажўҳориға ўхшаш ўсимлик бўлиб, унинг бўйи икки, ҳатто уч метргача етади. Биз мана шу ўсимлигининг бош томонидан олтимш-етимш сантиметр узунликдаги қисмини алоҳида қирқиб олиб (поясини мол озуқаси сифатида ишлатса ҳам бўлади), ўн-ўн иккитасини бирлаштириб, бир қарич ораллиғида, тўрт жойидан боғласак, супурги ҳосил бўлади.

Супурги: хонадонни тоза сақлаш; сочилиб ётган хас-

чўпларни бир жойга тўплаш; қозон атрофига ўралашадиган — кучук, товук, мушук ва шунга ўхшаш уй ҳайвонларини (ёввойи ҳайвонлар бунга кирмайди) ҳайдаш вазифаларини бажаради. Бъзиди, зарурат туғилиб қолганда, аёлларимиз уни тескари ушлаб, ичиб келган — пияниста эрларини «тарбиялайдилар». Бу эса супургининг ўзига хос тарбиявий аҳамиятини белгилайди.

Супурги уйнинг пойгак қисмида, ётқизилган ҳолатда

сақланади. Юқорида айтганимиздек, уни тайёр ҳолда табиятдан олиб бўлмайди. Фақатгина бозордан тайёр ҳолда сотиб олишингиз мумкин.

Супургишунос олим Е. К. Маймоқов: «Супурги ўз қўл-

ларини инсон эҳтиёжи билан боғлиқ барча юмушларга чўзмоқда», — деб ёзган эди. Ҳақиқатдан ҳам ҳозирги кунимизни супургисиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Супурги — ифлосгарчиликнинг ашаддий кушандаси дейишимиз мумкин. Ҳозирги кунда қайси бир хотин-қиздан сўраманг, супурги нималигини билади ва унинг ишлатиш техникасини мукамал эгаллаб олган (Кўпқаватли уйларида яшайдиган хотин-қизлар ҳам шулар жумласига киради).

Супургининг қадрига кўпинча тажрибали фаррошларимиз етади. Улар белгиланган жойни супуришдан олдин супургини ҳўллаб (супурги сувада эримади) сўнгра авайлабгина, ерга қаттиқ босмай супурадилар. Агар ерга қат-

тиқ босиб супурилса, супурги икки кунга қолмай ишқаланиш кучидан ейилиб адо бўлиши мумкин.

Супургишунослик фанлари доктори С. А. Юрмонбоев ўзининг «Супурги ва таракқиёт» рисоласида, супургини чангютқич билан алмаштириш ғоясини олдинга сурган. Биз эса ўз ишимизда шу ғоянинг иқтисодий зарарлари ҳақида қисман фикр юритамиз. Ҳаммамизга маълумки, чангютқич ихтиро қилиндио, олийгоҳимиз инкирозга юз тутишига бир баҳя қолди. Хайриятки қишлоқлар бизни бу инкироздан сақлаб қолди. Оддий ҳисоб-китоб. Битта супурги бозорда ўн беш сўм туради. Биз уни беш-олти ой, агар авайлаб ишлатсак ундан ҳам кўпроқ ишлатишимиз мумкин. Чангютқич ўзининг баҳосидан ташқари, яна электр токи ҳам истъмолат қилади. Агар ҳар икки кунда чангютқич билан уйни тозалаганда икки кловатт электр токи кетганида, ўртача беш ойда олтимш сўмлик электр токи (Бир кловатти 40 тийин) ишлатилади. Бу эса бизга

қирқ беш сўм зарар келтиради. (Қирқ беш сўм ҳам пул). Шунинг учун биз халқ манфаатини ўйлаб, кун-тун излашиб, супургининг янги-янги турларини яратишимиз даркор.

Ажабланарли томони шундаки, супурги бадиий адабиётга ўз қўлларини чўзмоқда. Адабиётдан саёз асарларни супуриб ташлаш учун Ёзувчилар уюшмаси олийгоҳимизнинг ишлаб чиқариш бўлимига жуда катта буюртма берган. Буюртмачиларимиз кўпайган сари зиммамизга тўшаётган масъулият ҳам оғирлашиб бормоқда. Мен илмий ишманинг охириги бобида яна бир долзарб масалани, яъни супургини космос шароитига мослаштириш режалари ҳақида айрим мулоҳазаларимни билдирганман. Энди бу ҳақда гапиришнинг ўзи алоҳида бир мавзу...

Илҳом ЗОЙИРОВ

«ЯЛТА»

Хотин эридан эркаланиб сўради:
— Жон дадаси, «Ялта»га бориб дам олиб келай.
— Майли, борақол, фақат узоқ қолиб кетма.
— Бу суҳбатнинг гувоҳи бўлиб турган қўшниси ажабланиб сўради:
— Эй, қанақа эрсан! Шундой узоқ жойга хотин кишининг ёлғиз ўзини жўнатасанми!
— Жуда соддасанда, дўстим. «Ялта» дегани, бу — хотинимнинг қизлик уйи-ку! — Жавоб берди эр.

Мақтабни битирган қизидан онаси сўради:
— Қизим, қаерга ўқишга кирмоқчисан!..

— ТошМИга. Чунки, оқ халат менга жуда ярашади.

Зуфар АЛИМОВ

— Доим мени «ёмонсан», деяверасиз. Бир ёстнққа бош қўйганимизга ҳам ўн беш йил бўлибди. Сиз учун наҳот бирон кун ҳам яхши бўлмаган бўлсам! — деди хотин навбатдаги жанжалдан сўнг.

— Нега энди, уйланмасимдан олдин яхши эдинг, — деди эр.

— Одам билан маймун ўртасида қандай фарқ бор!

— Фарқ шуки, одам маймунга, маймун эса одамга айланиб қолмаганига шукр қилишади.

Мухиддин ОТАХОН

Муаллиф: С. Салоҳиддинов

ХАНДАЛАР

Спектакл бошланишидан олдин Дездемона ролин ижро этувчи актриса режиссёрга деди:

— Оишхонада овқат пишираётгандим, бўйнимни ари қақиб олди. Агар мумкин бўлса, бузунча, Отелло мени бўғмасдан, бошқа бирон нима қилиб ўлдирса.

Спектакл тугаши билан режиссёр Жамила ролининг ижрочиси олдиға

чоғиб келиб табриклай бошлади:

— Ажойиб! Бунақаси ҳали бўлмаган, жуда чиройли, ишонарли ўлдингиз, ижройингиздан бутун зал ҳаяжонланиб ўтирди.

— Сув беринглар, Хонзода образга берилибми, адашми заҳар идиш ўрнига ўзига сепадиган атирини бериб кетибди...

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ

ТЕГИРМОНДАН БУТУН
ЧИҚҚАН ГАПЛАР

Топган гул келтирар, топмаган бир боғ пул.

Эрни эр қиладиган ҳам бозор, қора ер қиладиган ҳам бозор.

Бозор кўрмаган йигит ҳар мақомга йўрғалар.

Обрў кетса кетсин, шавла кетмасин.

Бойлиқнинг онаси — тижорат дўкони. Отаси — дўкон хўжайини.

Пуллинг бўлса, олам сеники.

Тўйга борсанг — тўйсан.

Илҳом ЗОЙИРОВ

Д. ИБРОҲИМ

Бош муҳаррир:

Абдуҳошим ИРИСБОЙ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Қулман ОЧИЛ, Жуманазар БЕКНАЗАР, Дадаҳон ЕҚУБОВ, Фарҳод РҶЗИЕВ, Мухаббат ИБОВА, Юсуф ЗИЕД (бош муҳаррир ўринбосари), Ботир ЭРНАЗАР [масъул котиб]

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:

Бахтиёр ЭГАМБЕРДИЕВ, Қувондиқ БЕРДИЕВ, Рўзимат САҒОЕВ, Абсалом УСАНОВ, Урол ҲЗБЕК, Асқар АЛЛАБЕРДИЕВ, Абдумуталлиб РИЗОҚУЛОВ, Мейли ЙҮЛДОШЕВ.

Газетамиз ҳожийлари — Тошкентдаги СЗВИЖ тижорат жамияти, Ғаллаорол туманидаги «Ғаллаорол», Муборак туманидаги «Хитой» давлат хўжалиги, Шаҳрисабз филиалашлик фабрикаси, Сирдарё «Оқ олтин» дон маҳсулотлари корхонаси

Тахририят келган хатларга ёзма жавоб қайтармайди. Шунингдек, фуқаролар билан ташкилотлар ўртасида воситачилик ҳам қилмайди. Газетамиздан олинган маълумотлар «Оила ва жамият»дан деб кўрсатилиши шарт.

МАНЗИЛИМИЗ:

700029, Намойишлар хиёбони, 1-бино.
Телефон: 39-43-95.

Азиз Абдували навбатчилик қилди

Обуна индекси 64654. Рўйхатга олиш № 000080. Буюртма № Г-141. 46.898 нусхада чоп этилди. Офсет усулида босилди, формати А-3, ҳажми 2 босма табоқ.